

TVL
TOT-TUTKINTA

TAPATURMAVAKUUTUSLAITOSTEN LIITTO

TOT 4/09

LAITOSHUOLTAJA KAATUI TERVEYSASEMAN PORTAIKOSSA

Laitoshuoltaja NN (63-v.) meni siivouskohteenaan olleen terveysaseman portaikkoon ilmeisesti hakeakseen alakerrasta siivouksessa käytettävän yhdistelmäkoneen tai käydäkseen pukukopilla. Ilmeisesti hän horjahti portaikon yläpäässä ja kaatui alas rappusten välitasolle, josta hänet löydettiin pian tapahtuman jälkeen vakavasti loukkaantuneena. Hän kuoli kolmen päivän kuluttua sairaalassa.

1. TAPAHTUMIEN KULKU

Kuva 2. Portaikko ei ollut erityisen liukas, ja askelmien etuosiin oli asennettu kumiset liukastumisen estävät listat.

1.1 Tausta ja tapaturma

Laitoshuoltaja NN (63-v.) oli työvuorossa työkohteessaan terveysasemalla klo 10-18. Puolen päivän jälkeen hän keskusteli työkaverinsa (MM) kanssa tauon pitämisestä. Työkaveri pyysi häntä lounastauolle. NN ilmoitti jo nauttineensa lounaan, mutta lupasi tulla myöhemmin MM:n seuraksi tauolle. MM kertoman mukaan hän ilmoitti myös pyyhkineensä työkohteesta pölyt, ja aikomuksestaan hakea ns. yhdistelmäkone siivotakseen lattian. Hän oli todennut, ettei kykene kipeään polvensa takia käyttää nopeakierroksista siivouskonetta, minkä takia siis suunnitteli hakevansa yhdistelmäkoneen. Tämän jälkeen NN meni portaikkoon, ilmeisesti hakeakseen em. yhdistelmäkoneen alakerrasta. On myös mahdollista, että hän meni portaikkoon käydäkseen alakerrassa sijaitsevalla pukukopillaan. Portaikon siivoaminen ei kuulunut hänen työtehtäviinsä.

Mentyään portaikkoon NN ilmeisesti horjahti tai kompastui rappusissa tai ennen niitä - kukaan ei nähnyt hänen menoaan portaikkoon tai tapahtumien kulkua. Tämän seurauksena NN kaatui ja putosi portaat alas seuraavalle välitasanteelle, josta terveysaseman henkilökuntaan kuulunut työntekijä löysi n. klo 12:45. NN oli tajuton ja saanut kaatuessaan vammoja, jotka johtivat hänen kuolemaansa kolmen vuorokauden kuluttua sairaalassa.

1.2 Kokemus

NN oli erittäin kokenut laitoshuoltaja. Hän oli toiminut vastaavissa tehtävissä n. 20 vuoden ajan, joista viimeiset 4 vuotta hänen työkohteenaan oli ollut kyseinen terveys- asema. Hän oli myös työhönsä liittyvä ammattikoulutus, jonka hän oli suorittanut työn ohessa.

2. TAPATURMAAN JOHTANEET TEKIJÄT

2.1 Polviongelmat

NN kärsi vakavista polvisäryistä, jonka johdosta hän oli kertonut joutuvansa käyttämään vahvoja särkylääkkeitä. Polviongelmat olivat hänen työkaveriensa ja esimies- tensä tiedossa.

On mahdollista, että NN:n polvivaivat ainakin osaltaan johtivat hänen kaatumiseen- sa portaikossa. Polvivaivaisena hänen liikkumisensa oli hankalaa, mikä on saattanut johtaa kompastumiseen ja sitä seuranneeseen kaatumiseen portaikossa. NN:n mah- dollisesti käyttämien särkylääkkeiden vaikutusta ei ole voitu todentaa.

NN oli tapahtumahetkellä pukeutunut työvaatteisiin ja hänellä oli käytössään asian- mukaiset ja siivoustyöhön soveltuvat työjalkineet. Portaikko ei ollut erityisen liukas, ja askelmien etuosiin oli asennettu kumiset liukastumisen estävät listat. Portaikossa oli myös kaide alaspäin mentäessä oikealla puolella.

3. VASTAAVIEN TYÖTAPATURMIEN TORJUNTA

3.1 Töiden suunnittelu, valvonta ja epäkohtiin puuttuminen

Työnantajan tulee valvoa, että työntekijät ovat paitsi soveltuvia, myös terveyden- ja vireystilansa puolesta kykeneviä suorittamaan työnsä turvallisesti. Työt pitää suun- nitella ottaen huomioon työntekijöiden pysyvät ja tilapäiset toiminnalliset puutteet sekä muut kyvyt ja edellytykset suoriutua työtehtävistä. Myös työtapojen turvalli- suutta ja annettujen työhöjeiden noudattamista pitää valvoa ja epäkohtiin puuttua välittömästi.

Työnantajan pitäisi olla mahdollisimman hyvin tietoinen työntekijän kyvystä suo- riutua hänelle osoitetuista työtehtävistä turvallisesti. Arvioidessaan työntekijöiden kykenevyyttä työnantaja voi käyttää apunaan työterveyshuollon asiantuntemusta. Lain mukaan työnantajan on järjestettävä työntekijöilleen työterveyshuolto, jonka suorittamissa työhöntulo- ja määräaikaistarkastuksissa tulee arvioida työntekijän soveltuvuus ja kykenevyys suoriutua turvallisesti työhön liittyvistä tehtävistä. Työn- tekijän tulisi informoida työnantajaa sellaisista työkykyynsä liittyvistä seikoista ja muutoksista, joilla arvioi olevan vaikutusta työturvallisuuteen. Työntekijää ei saa päästää töihin missään olosuhteissa, mikäli on syytä epäillä hänen käyttämänsä lää- kityksen aiheuttavan vaaraa työturvallisuudelle tai mikäli työntekijä on alkoholin tai päihteiden vaikutuksen alainen.

Työtilojen suunnittelussa tulisi aina huomioida käytännön tarpeet siirrellä työkoneita ja muita raskaita taakkoja eri työpisteiden välillä. Tällaisten taakkojen siirtelyn tarve pitäisi aina pyrkiä minimoimaan töiden ja työtilojen suunnittelun keinoin.

3.2 Vaarojen arviointi ja töiden ohjeistaminen

Työnantajan on ohjeistettava työntekijöilleen heille osoitetut työtehtävät ja varmistuttava siitä, että ohjeistus on myös ymmärretty ja että työntekijät hallitsevat turvalliset työmenetelmät. Ohjeistuksessa on myös huomioitava ja kiellettävä ennakoitavissa olevat vaaralliset työtavat.

On tärkeää, että työhön liittyvien vaarojen arvioinnissa ja töiden ohjeistuksessa huomioidaan myös liikkuminen eri työpisteiden välillä. Myös turvallinen tapa liikkua portaissa pitää ohjeistaa ja valvoa, mikäli portaissa liikkuminen on välttämätöntä työtehtävien suorittamiseksi. Portaissa liikuttaessa pitää aina noudattaa erityistä tarkkaavaisuutta ja varmistaa pystyssä pysyminen kaiteiden avulla. Portaissa on vaarallista liikkua takaperin ja juosten.

Työntekijän on noudatettava hänelle annettuja työohjeita. On tärkeää, että työpaikalla valvotaan työmenetelmiä tehokkaasti. Työmenetelmiin liittyvien vaarojen arvioinnissa on otettava huomioon myös ennakoitavissa oleva työohjeiden vastainen toiminta ja siitä aiheutuvat mahdolliset vaaratilanteet. Työnjohton pitää varmistua riittävällä valvonnalla siitä, että käytännössä sovellettavat työtavat vastaavat ohjeistusta. Työohjeiden vastaisiin työtapoihin ja muihin epäkohtiin pitää puuttua välittömästi.

Lisätietoja

TOT-raportti 3/08. Siivoustyönjohtaja liukastui laskeutuessaan portaita alaspäin. www.tvl.fi/totti

YLEISTIEDOT

Koneet ja laitteet	-	Koodi
Työnantajan toimiala	Julkinen terveydenhuolto	7512
Vahingoittuneen ammatti	Laitoshuoltaja	942
Työympäristö	Terveysasema	51
Työtehtävä	Siirtyminen työkohteessa	60
Työsuoritus	Laskeutuminen portaissa	61
Poikkeama	Putoaminen portaissa	51
Vahingoittumistapa	Putoaminen välitasolle	31

Raportti on hyväksytty TVL:n TOT-johtokunnan kokouksessa 23.3.2010.

Tässä tutkintaraportissa esitetään tutkintaryhmän käsitys tapaturmaan johtaneiden tapahtumien kulusta ja tapaturmatekijöistä sekä suositukset vastaavien tapaturmien torjuntatoimenpiteistä.

TOT-tutkinnan ja -raportin tarkoituksena on työtapaturmien torjunnan tehostaminen. Raportin tarkoituksena ei ole ottaa kantaa eri osapuolten syyllisyyteen eikä vastuisiin.

TOT 4/09

Laitoshuoltaja NN (63-v.) oli työvuorossa työkohteessaan terveysasemalla klo 10-18. Lounaan jälkeen hän kertoi työkaverilleen aikomuksestaan hakea ns. yhdistelmäkone siivotakseen lattiaan.

NN meni portaitkoon, ilmeisesti hakeakseen yhdistelmäkoneen alakerrasta.

Ilmeisesti NN horjautti tai kompastui rappusissa tai ennen niitä

NN kaatui ja putosi portaat alas seuraavalle välitasanteelle

NN kuoli saamiinsa vammoihin kolmen vuorokauden kuluttua sairaalassa

On mahdollista, että NN:n polviivat ainakin osaltaan johtivat hänen kaatumiseensa portaitkossa. Polviavaisena hänen liikkumisensa oli hankalaa, mikä on saattanut johtaa kompastumiseen ja sitä seuranneeseen kaatumiseen portaitkossa.

TOT-TAPAUSTEN JA –RAPORTTIEN HAKEMINEN INTERNETISTÄ www.tvl.fi/totti

Tunnus	Otsikko	Tapahtumajätin
TOT 8.08	Pyöränoormaajan kuljettaja loukkaasi pänsä	05.05.2008
TOT 7.08	Kuorma-auton kuljettaja jäi päälle kaatuneen poutavara nostajan alle	29.04.2008
TOT 6.09	Kuorma-autonkuljettaja jäi perustuksiin vetoauton ja puolperävaunun välillä	25.04.2008
TOT 5.08	Betoniaseman leikkasesta mies putosi kiviä kuljettamien laastia siirtäessään	03.04.2008
TOT 4.08	Elementtasentaja putosi peräosituksen romahdettua alas	13.02.2008
TOT 3.08	Sivostyöryhtäjä hukastui kaskettuessaan portilla alaspäin	01.02.2008
TOT 2.08	Korjuri akennusmieh jäi parvekkeen romahdettua alustan alle	22.01.2008
TOT 1.08	Maksovalosentaja iskeytyi tiikasta maahan valomäntöksen kaaduttua kuorma-auton lavoilta	07.01.2008
TOT 25.07	Sahan tuotantopäällikkö jäi traktin alle	26.11.2007
TOT 24.07	Panostaja jäi peruuttavan kuorma-auton alle	22.11.2007
TOT 22.07	Parveke-elementti putosi rakennusmiehen päälle	21.11.2007
TOT 22.07	Kirvesmieh jäi hirvikökin kumipääläen päällä pudonneen tirsipölin alle	17.11.2007
TOT 20.07	Kuorma-autonkuljettaja perusti yrittäessään nostaa liikkuvan auton ohjaamoon	30.10.2007
TOT 18.07	Projektiasentoi katosi VOC-käsittelylaitoksen luotinpölyimen kattilan ajähdyksessä	25.10.2007
TOT 21.07	Rakennusalan harjoittelija perusti puun oksan ja tuohienlehdän istuimen välillä	20.10.2007
TOT 15.07	Korostelyömyssä rakennusmieh putosi tasanteelta ja menetteli	11.10.2007
TOT 19.07	Yrittäjä ja työntekijä putosivat laukan katkottua	05.10.2007
TOT 12.07	Työntekijä jäi tehdasakselilla traktin ja junavaunun välillä	27.08.2007
TOT 11.07	Peltiseppä putosi pysäytysvaiheessa maastotyövälan levikkeellä	08.08.2007
TOT 8.07	Hävitysoston kesätyöntekijä jäi laipustolaitteen linaisemaksi ja menetteli	07.07.2007
TOT 17.07	Kokonaan kiveneen pumppaustajan moottorisahatapaturma	16.04.2007
TOT 16.07	Käbiriehyksessä tapahtunut työtapaturma, mikä yhteydessä maastotyöntekijä menetteli	14.04.2007
TOT 1.07	Elementtasentaja putosi 5 metriä teräspölin pudottua nostokorin päälle	01.01.2007
TOT 2.07	Välityöntekijä jäi vaunun alle ratapölyllä	01.01.2007
TOT 3.07	Työkoneenkuljettaja hukkuu jouskutraktorin suistuttua mereen	01.01.2007
TOT 5.07	Elementtasentaja enenmyllymän työntekijä putosi asentaessaan suojakalteita	01.01.2007
TOT 21.06	Kävikoneenkuljettaja kuroi räjähdysohjeittomudessa	10.11.2006
TOT 9.06	Mies putosi rautatiesillalta maahan työskennellessään sillalla hiekkapölyllä- ja maalaristissä	18.05.2006
TOT 4.06	Työntekijä putosi laivan 7. kannen lastauskattarilla n. 14 m kättarille ja edelleen mereen	01.03.2006
TOT 13.07	Kalastusajaja hukkuu pudottuaan järveen	19.01.2006
TOT 1.06	Hönnäksen päki sirtoutui koneistajan päähän	01.01.2006
TOT 3.06	Yhdyskuntapalvelua suorittava putosi sisätoimiston katoilta	01.01.2006
TOT 7.06	Laadittaja perusti liimapölykäden työntäjän ja runkorakenteiden välillä	01.01.2006
TOT 9.06	Säiliöauton kuljettaja putosi säiliön päältä lastauslaitteesta	01.01.2006

TOTTI-järjestelmän avulla voit hakea sinua kiinnostavia TOT-tapauksia ja niistä tehtyjä pdf-muotoisia tutkintaraportteja.

TOT-tapauksia ja niistä tehtyjä tutkintaraportteja voi hakea internetistä TOTTI-järjestelmän avulla. TOTTI on TOT-tietopalvelun tueksi kehitetty järjestelmä, jonka avulla

- voit hakea (etsiä) mielenkiintosi kohteena olevia TOT-tapauksia ja niistä laadittuja tutkintaraportteja www-ympäristössä
- tulostaa hakemasi tapauksen otsikko- ja tiivistelmätiedot yhteenvetoraporttina
- tarkastella hakemiesi TOT-tapauksen yksityiskohtaisempia tietoja

- tulostaa tai tallentaa tietokoneellesi TOT-raportit myöhempää hyödyntämistä varten pdf-muodossa
- lähettää palautetta TOT-tutkinnasta ja TOTTI-järjestelmästä Tapaturmavakuutuslaitosten liiton asiantuntijoille.

TOTTI-järjestelmässä navigointi noudattaa yleisiä internet-navigoinnin käytäntöjä. Navigoiminen perustuu ruudun vasemmassa reunassa esitettyihin otsikoihin (välilehtiin), joiden kautta voit

- tarkastella kaikkia järjestelmään tallennettuja TOT- ja YTOT -tapauksia tapahtumapäivämäärän mukaisessa järjestyksessä (TOT- ja YTOT-tapaukset –välilehdet)
- tehdä erilaisia hakuja (Laajennettu haku-, Rajattu haku-, Tunnistehaku ja Vapaa sanahaku –välilehdet)
- lähettää palautetta TOT-tutkinnasta ja TOTTI-järjestelmästä (Anna palautetta –välilehti)

Tarkempaan TOTTI-järjestelmän ohje löytyy osoitteesta www.tvl.fi kohdasta "TOTTI". Suoraan TOTTI-järjestelmään pääset osoitteella www.tvl.fi/totti.

